

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐

ใช้ความคิดบ้างซิ

ก่อนจึงหัน

พระวัดป่าบ้านตาดเราอย่าเข้าใจว่าฉลาดนะ มันโง่งเหมือนหมาตายนะพระวัดป่าบ้านตาด เราจะเห็นได้ชัดเจนเวลาขึ้นไปกุฏิเรา เข้าเกี่ยวข้องกับเราให้เห็นได้ชัดเจน เราไม่ใช่เป็นคนฉลาดนะ แต่มองดูหมู่เพื่อนมันยังดูไม่ได้อีกจะทำไง ใช้ความคิดบ้างซิ มาศึกษาอบรมหาอะไร เราจึงไม่อยากให้ใครขึ้นไปกุฏิเรา ไปมันขวางจนได้ๆ ถ้ามีปัญหา มันจะขวางเธอ มีตั้งแต่เรื่องขวางๆ ทั้งนั้น แสดงว่าไม่ใช่ปัญญาเลย เอาหัวชนฝาๆ นี้หรือมาปฏิบัติธรรม พระพุทธเจ้าปฏิบัติธรรมแบบเต๋าเธอ แบบหัวชนฝาไปเธอ ทำไมจึงไม่เอามาคิดบ้าง ใครจะฉลาดแหลมคมยิ่งกว่าศาสตราจารย์เอก แล้วทำไมลูกศิษย์ตถาคตมันถึงโง่เอานักหนา

ถึงกาลเวลาที่จะควรพูดพูดเสียบ้าง เพื่อให้เป็นคติเครื่องเตือนใจแก่ผู้มาศึกษาทั้งหลายต่อไปบ้าง กุฏิเราเราไม่อยากให้ขึ้นนะ ฟังให้ชัดเจนนะพระเถรเหล่านี้ แล้วพวกที่มาอยู่นี้เป็นอิสระอิสระ อาจารย์โย เม ไม่มีเต็มวัด นี่อันหนึ่งทำให้ลืมนิ้ว อาจารย์โย เม ฆนฺเต โทหิ ไม่มี มีแต่ อิสโร โทหิ เป็นอย่างนั้นละ ความเป็นอิสระๆ ลืมเนื้อลืมนิ้ว อาจารย์โย เม ไม่มี เวลาเข้ามาเกี่ยวข้องจะเป็น อาจารย์โย เม มันดูไม่ได้นะ เป็นยังโง่งมันถึงโง่เอานักหนาพระนี่ นอกจากนั้นมันจะเป็นขี้เกียจขี้คร้านไม่เอาไหนไปแล้วนะเวลานี้

โธ เราปกครองหมู่เพื่อนอกจะแตกนะ ดูทุกแง่ทุกมุม ไม่ใช่ดูธรรมดา ดูทุกแง่ทุกมุม ความคิดทะลุเข้าไป กิริยาอาการดวงใจเข้ามาสัมผัสสัมพันธ์สติปัญญามันจะทะลุเข้าๆ เลย แล้วมันดูไม่ได้นี่นะจะให้ว่าไง มันเป็นยังโง่งมาอยู่ที่นี่ ไม่ได้หน้าได้หลัง ครั้นออกไปก็ไปอวดตัว อาตมานี้มาจากวัดอาจารย์มหาบัวกำลังแพรวพราว เอา ใครอยากให้ทดลองเครื่องเอามา เป็นงั้นนะเดี๋ยวนี้ มีแต่พวกอยากจะให้ทดลองเครื่องทั้งนั้น เครื่องขี้หมาอะไร ไม่ได้เรื่องได้ราว เลอะเทอะจริงๆ

เราจะเห็นได้เวลาเข้าไปเกี่ยวข้องกับกุฏิเรา เราไม่ได้ฉลาดนะ แต่มองดูหมู่เพื่อนจนดูไม่ได้จะให้ว่าไง โธ มันยังโง่กว่านี้ไปอีกยังมีอยู่มากมายทำงันนี้ ทำให้อดทนระอาใจในการแนะนำสั่งสอนหมู่เพื่อน แล้วก็ไหลเข้ามาเรื่อยๆ มากก็ไม่ได้หน้าได้หลังดังที่เป็นมานี้ละ เป็นมาแล้วยังโง่ แล้วจะเป็นไปข้างหน้าก็เป็นอย่างที่เป็นปัจจุบันนี้ มันเลอะๆ เทอะๆ นะ โธ ทำงัน ไม่มีข้อคิดข้ออ่านอะไรเลย

เราจะเห็นได้เวลาขึ้นไปกุฏิเรา สิ่งใดที่เกี่ยวข้องอยู่ในกุฏิเรานั้นนะ ในฐานะเราเป็นอาจารย์สอนลูกศิษย์ลูกหาจะมีแง่ไว้ๆ ให้เป็นข้อคิดๆ สะดุดตาป้อนให้เป็นข้อคิดๆ

นี่มันไม่คิดเลย หลับตาชนเอาเลยๆ เราเลยอ่อนใจผู้แนะนำสั่งสอนนะ มันเป็นอย่างนี้ พวกนี้มาศึกษาหาอะไร พระพุทธเจ้าสอนให้สัตว์โลกโง่อย่างนี้เหวอมันถึงได้โง่เอนักหนา ลืมเนื้อลืมตัวเวลานี้ ลืมตัวไปแล้วนะพระวัดป่าบ้านตาด เรายังไม่ยากให้เกี่ยวข้องกับเราเสียด้วย เราอยู่คนเดียวๆ ลำพังเราสบาย ทั้งคืนอยู่อย่างนั้นสบายแสนสบาย ถ้ามีอะไรเข้าไปเกี่ยวข้องกับมันเหมือนผงเหมือนธูลี ผงเข้าตาแบบนั้นละ มันขัดๆ ข้องๆ ไม่มากก็น้อย ถ้าอยู่คนเดียวจ้าวอยู่ครอบโลกธาตุ

พูดฟังให้ชัดเสียนะ เอามาหลอกโลกหรือที่พูดอยู่เวลานี้นะ ปฏิบัติมาจนเป็นอย่างนี้ จิตเป็นอย่างนี้นี้นะ เพราะฉะนั้นมันถึงขวางโลกละชิ มาสอนโลกมันจึงขวางกัน มันเป็นอย่างนี้มาปฏิบัติยังงี้ พระพุทธเจ้าสอนว่ายังงี้มันถึงเป็นข้าศึกต่อพระพุทธเจ้าอย่างใหญ่หลวง ไม่ได้หน้าได้หลังอะไรเลย เข้ามาวัดมาวาประชาชนก็เหมือนกันให้คิดอ่านนะ ออย่ามางูๆ ปลาๆ กินๆ นอนๆ อยู่นะ มันดูไม่ได้ อย่าเข้าใจว่าไม่ดูนะ ดูหมดไปที่ไหนดูที่นั่นๆ เดินหย็อกๆ แหย็กๆ ไปไหนมีแต่เรื่องไปดูไปคิดไปอ่าน เรื่องความคิดความเห็นของคนของเราของอะไร ความเสื่อมความเจริญไปทั้งนั้นๆ ละ นี่มันไม่ได้เรื่องได้ราวอะไร งกๆ งันๆ อยู่อย่างนั้น เออ ทำไง จะให้พร

หลังจั้งหัน

ปวดขาๆ โธ่ๆ นี่เวลาอนุโลมมัน คือถ้าไม่อนุโลมนี้ตายจริงๆ แต่ก่อนไม่ได้อนุโลม หักโหมกันไม่ตาย แต่เดี๋ยวนี้มันกำลังจะตายอยู่แล้ว ถ้าไม่อนุโลมตายเลย เพราะมันคอยแต่จะพังๆ ไม่เหมือนแต่ก่อน แต่ก่อนทุกสิ่งทุกอย่างมันแข็งแรง เข้มขันทุกอย่าง ฝืนยังงี้ๆ หักโหมยังงี้ๆ ก็ได้ เดี่ยวนี้ไม่ได้นะ

คิดดูอย่างที่เรานั่งตลอดรุ่ง โธ ของง่ายเมื่อไร ไม่ใช่ของง่าย คือตัวของเราที่นั่งนี้เป็นเหมือนหัวตอ เพราะทุกขเวทนาที่มันเผาหัวตอคือเรานี้ทุกขขนาดไหน ทุกขเวทนามันเผาหัวตอคือตัวเราเองไม่ถอย แต่เรามีดีอันหนึ่งอยู่ที่ น่าชมก็ต้องชมบ้าง คำสัตย์คำจริงมีมาตั้งแต่เป็นฆราวาสนะ ว่าอย่างไรเป็นอย่างนั้น จริงๆ ตลอด เวลาเรามาบวชเรียนเราได้อ่านดูในอรรถในธรรมถึงพิจารณาย้อนหลัง โอ้โห นี่มันมีคำสัตย์คำจริงมาตั้งแต่เป็นฆราวาสแล้ว แต่ก่อนไม่ได้คิด คือว่าอะไร ว่าไปไป ว่าอยู่อยู่ว่าจะทำทำ ก็เป็นไปตามนั้น เราไม่ได้คิดว่าเป็นคำสัตย์คำจริงหรือไม่ แต่เวลาไปบวชอ่านไปๆ มันเป็นธรรมทั้งนั้นคำสัตย์คำจริง โห ใจเรานี้มันมีความสัตย์ความจริงมาตั้งแต่เป็นฆราวาสแล้ว มันเป็นของมันเอง เราไม่รู้ละ มันหากเป็นของมันเอง

พ่อยังพูดเราไม่ลืมนะ พ่อรู้นิสัย เวลาถามถึงเรื่องทำการทำงานอะไรแล้วมาถามถึงเรื่องของเรา บัว่าไงมันจะทำไหม โอ้ย ถ้ามันไม่ลั่นคำเท่าไรก็อย่าไปนั้นเลยนะไอ้

นี่นะ ถ้าลงมันได้ลั่นแล้วเอาเถอะว่าอย่างนั้น รุ้นิสัย ถ้ามันยังไม่ได้ลั่นคำแล้วใครจะไปบอกทั้งบ้านมันก็ได้ผล ถ้าลงว่าเอาแล้วเท่านั้นละพอ แน่รุ้นิสัยกัน

ไปทอดผ้าป่าที่มหาวิทยาลัยขอนแก่น เขานิมนต์เราไปทอดผ้าป่ามีเท่าไรเราจะเอาหมด เพราะเขาจะทอดผ้าป่าให้เราใช้ไหม มีเท่าไรเราก็จะเอาหมด เราเตรียมพร้อมไปจะเอา พอไปยังไม่ได้ถึงผ้าป่าเลยเข้าไปในโรงพยาบาลสัตว์ห้องนั้นห้องนี้ดูสัตว์ ไปก็ไปเจอเอกชเรย์ซี่ เอกชเรย์นี่มันกำลังจะเสียใช้ไม่ค่อยได้แล้ว เอกชเรย์สัตว์ เอ้ หมาก็มีเอกชเรย์เหมือนกัน ตาก็ปีก จิตปีกตลอด เอ้ เอกชเรย์สำหรับทำอะไร ว่าใช้ฉายเอกชเรย์สัตว์ เอกชเรย์ภายในสัตว์ แต่เวลานี้มันเสียไปจนจะใช้ไม่ได้แล้วแหละว่าจันปีกจิตปีกเลย สะดุดก็เลย แล้วราคาเท่าไรละ ห้าล้าน เอาเลย อย่างนั้นนะ ทั้ง ๆ ที่จะไปเอาของเขา ยังไม่ได้เอาของเราให้ก่อนแล้ว เป็นอย่างนั้นแหละ

ก็ช่วยโลก ว่าไปเอาเอา ได้มาเท่าไรใส่ตุ้ม ๆ ไปเลย จิงว่าช่วยโลก ไม่ได้ตั้งใจไปเอา ไปเอาก็เอา ให้ก็ให้ อันไหนควรจะให้ให้เลย ๆ หมาก็หลายตัวที่ไปอยู่โรงพยาบาลสัตว์ขอนแก่น น้อยเมื่อไร ไอ้เหาะไอ้เหินเหล่านี้มันไปทั้งนั้นแหละ ตัวไหน ๆ จนเขาจำชื่อหมาเราได้ เขาบอกตัวนั้นตัวนี้ เช่นไอ้ปุกก็เขาก็รู้ ตายแล้ว เราสืบทราบดูเขาไม่ได้เก็บค่ายาค่าอะไรจากหมาวัดป่าบ้านตาดเรานะ ทราบว่าอย่างนั้น สืบ ๆ ตามดูเขาไม่เอาเงิน นี่ก็เป็นเรื่องปีกจิตเราอันหนึ่งเหมือนกัน เพราะฉะนั้นเอกชเรย์ห้าล้านจึงไม่มีความหมาย ตูมทันทีเลย มันถึงกันใช้ไหมละ ถ้าหากว่าเขาเอาของเรา ๆ นี้ อันนี้ห้าล้านจะได้หรือไม่ได้ก็ไม่รุ้ นะ ผ่านไปสมควรจะให้ก็ให้ไปธรรมดา ๆ แต่เนี่ยถ้ามีอะไรมันปีกลิกอยู่มันก็รับกันปั้งเลย ๆ

เมื่อวานนี้ก็ไปโรงพยาบาลจังหวัดเลย ตามธรรมดาโรงพยาบาลจังหวัดต่าง ๆ นี้ เราไม่ไปนะ เราจะไปเฉพาะโรงพยาบาลอำเภอ ๆ จังหวัดนั้น ๆ เราจะไม่เข้าโรงพยาบาลจังหวัด แต่จังหวัดเลยนี้ได้เข้า รู้สึกเข้ามาร่วมเป็นปีแล้วมั้ง เลยกลายเป็นวาระที่จะเอาของไปให้เหมือนกับโรงพยาบาลต่าง ๆ ตามอำเภอ ๆ เมื่อวานก็เอาไป เขากำลังสร้างตึกอยู่ ตึกโรงพยาบาลเลย คับแคบมากอยู่ในกลางเมืองเลย โห้ โรงพยาบาลอยู่ในกลางเมืองนี้ไม่เหมาะ แต่จะไปหาที่ไหนเมื่อไม่ได้มันก็ต้องเอา เอาของไปให้เขาเมื่อวาน เอาของไปให้แล้วไปดูตึกหลายชั้นอยู่นะ ถ้าเสร็จตึกนี้แล้วก็จะพอเป็นไป เพราะตึกใหญ่สูงด้วย เวลานี้กำลังคับแคบไม่มีที่รักษา คนไข้ก็มาก ที่รักษาไม่พอ นี้เขากำลังสร้างใหม่ขึ้น ดูเหมือนสี่ห้าชั้นหรือหกชั้น

โรงพยาบาลจิตเวชเราก็ช่วย เวลาเข้าไปจิตเวชอยู่ทางซ้ายมือ พอไปถึงที่สุดโรงพยาบาลจังหวัดอยู่ทางขวามือ ทางนี้เราก็ช่วย ๆ สำหรับจังหวัดเลยนะ ที่อื่นเราไม่

ค่อยได้ช่วย จังหวัดต่างๆ ไม่ปรากฏได้ไปช่วยจังหวัดใด ที่ไปช่วยเหลือของไปให้ๆ ส่วนช่วยตามความจำเป็นที่เขามาขอร้องไม่ว่าที่ไหนให้ทั้งนั้นแหละ ขอทั้งนั้นแหละ

ที่พูดเมื่อเช้านี้เพื่อให้ท่านทั้งหลายได้คิด เกี่ยวกับเรื่องความโง่ความฉลาด ความไม่เอาไหน ความเอาจริงเอาจัง ออกไปจากธรรมของพระพุทธเจ้าทั้งนั้น ที่พูดเมื่อเช้านี้เกี่ยวกับพระที่เข้าไปในกุฎิเรา พูดให้มันชัดเจน ใครอย่าว่าใครฉลาดเกินศาสนาเออะ เวลาไปผ่านศาสนาเอกแล้วหงายหมาหมด เราไม่อยากจะหงายคน หงายหมา หงายไม่เป็นท่าเข้าใจไหม พระองค์ฉลาดแหลมคมขนาดไหนสอนโลกได้ทั้งสามโลก เราจะสอนตัวคนเดียวก็ยังไม่รู้เรื่องได้ราว ถ้าต่างคนต่างสอนตัวคนเดียวได้เรื่องได้ราว มันก็เป็นหลักเป็นเกณฑ์ ควรจะเป็นหลักเป็นเกณฑ์มานานแล้ว นี้ไม่ได้เรื่องอะไร

พูดถึงเรื่องว่ามันไม่เอาไหนความโง่ความฉลาด เราทน ด้วยเหตุนี้พระจึงรู้มาเป็นประจำ สำหรับกุฎิเราใครเข้าไม่ได้ง่าย ๆ นะ พระเณรก็เข้าไม่ได้ง่าย ๆ ถ้าอยากจะเข้าก็เข้าตอนเราไม่อยู่ พอเราไม่อยู่กุฎิเช่นไปที่นั่นที่นี่ พระจะแอบขึ้นไป จะทำอะไรก็ให้รีบทำเสียตอนนั้น เวลาเรามาแล้วหายเงิบ ๆ เพราะอะไร เพราะพระก็รู้ว่าเราทนดูความเกะกะ ความเชื่อช้าของพระไม่ได้ เราถึงดูเอา ๆ ไม่อยากให้พระขึ้นกุฎิ ความหมายว่าอย่างนั้น เป็นอย่างไรธรรมพระพุทธเจ้าละเอียดลออไหม

สิ่งเหล่านี้เราก็ผ่านมาเพียงแค่พ่อแม่ครูจารย์มันก็เออะนะ ว่าอย่างนั้นเลย พ่อแม่ครูจารย์มันนี่ละจอมปราชญ์สมัยปัจจุบัน เราก็จอมโง่ ฟิตให้มันฉลาด มันก็ไม่ฉลาด ไปอยู่กับพ่อแม่ครูจารย์มัน ๘ ปีนี้ พลิกอยู่ตลอด ผลไม่ได้นะ มองแพลิมมานี่ตาท่าน ตาธรรมะตาสติตาปัญญา ไม่ได้ตาเชื่อ ๆ ซ้ำ ๆ ตาไม่ใฝ่เหมือนตาพวกเรา แพลิมนี้มันทะลุ ๆ ท่านมองอะไร เป็นอย่างนั้นละตาจอมปราชญ์ ไปที่ไหนทะลุ ๆ ตาจอมโง่ไปที่ไหนหัวชนเอา หัวชนแตกก็แตกไป ถ้าทางหมอเขาสงสารเขาก็เย็บให้ ถ้าเขาไม่สงสารเขาจะใส่ลงแม่น้ำโขงก็แล้วแต่เขา คือมันโง่ขนาดนั้น

เราอยากให้เห็นบรรดาพระปฏิบัติตามแนวทางของศาสนา คือของพระพุทธเจ้า จะมีที่คัดค้านตรงไหนได้บ้างไหม ไม่มี หมอบราบเลย นั่นละจอมปราชญ์ ศาสดาองค์เอก ที่ว่าสวากขาตธรรมตรัสไว้ชอบแล้ว ๆ พิจารณาเรียบร้อยหมดแล้ว ออกคำไหนชอบคำนั้น ไม่มีขึ้นไตภูมิใดของธรรมที่จะเล็ดลอดแห่งความตรัสชอบของพระพุทธเจ้าไปได้เลย ฉลาดแหลมคมจอมปราชญ์ อันนี้พวกเรามันจอมโง่เข้าไปหาท่านมันก็เข้ากันไม่ได้ซี

ปรกติพระจะไม่เข้าไปกุฎิเรา จะอยู่แต่เราคนเดียว เพราะนิสัยเราชอบอย่างนั้น ถ้าอยู่คนเดียว อยู่ที่ไหนสบายหมด ถ้าจู้จ้าน ๆ ไม่สบาย อยู่ที่ไหนอยู่คนเดียวสบาย ยิงอยู่ตึก ๆ เงียบ ๆ นั่นละโลกนี้ว่างหมดเลย สุญญโต โลกี้ ไปหมดเลย ถ้ามีแต่จิต

ล้วน ๆ พุดไม่ถูกเลยว่าเป็นจิต คือมันเลยนั้นไปเสียทุกอย่าง นั่นละจิตที่ฝึกให้เต็ม เหนียวเรียกว่าเป็นธรรมชาติในขั้นนี้ รับผิดชอบขั้นนี้ ธรรมชาติที่บริสุทธิ์ที่สุดส่วนแล้วนั้น รักษาขั้นนี้ ขั้นนี้เป็นสมมุติ ธรรมชาตินั้นเป็นวิมุตติ ต่างกันอย่างนั้นละ

ท่านจึงว่า สุธัญญโต โลกํ อเวกขสสุ โมฆราช สทา สโต ตรีสยอ ๆ ดูก่อนโมฆราช เธอจึงเป็นผู้มีสติทุกเมื่อ พิจารณาโลกให้เป็นของสุญเปล่า ถอนอัตตานุทิฎฐิความสำคัญ ว่าเราว่าเราอันเป็นก้างขวางคองนั้นออกเสีย จะพึงหลุดพ้นจากทุกข์โดยชอบ พญามัจจุราชจะตามไม่ทันผู้พิจารณาโลกเป็นของสุญเปล่าอยู่อย่างนี้ พระโมฆราชก็พิจารณา บรรลุธรรมปั้งเลย ที่นี้รวมลงมาแล้วใครก็ตามเมื่อจิตเข้าถึงขั้นนี้เป็นพระโมฆราชด้วยกันหมด สุธัญญโต โลกํ ไม่ต้องบอก ว่างไปหมดเลย เป็นหลักธรรมชาติของจิต อำนาจแห่งความว่างครอบหมด

เดินหยก ๆ ไปตามดินนี้ก็เหมือนไม่มีแผ่นดิน อำนาจแห่งความว่างของจิตนะ ต้นไม้ภูเขามองเห็นพอเป็นเงา ๆ ส่วนความว่างของจิตนี้ทะลุหมดเลย นี่เป็นหลัก ธรรมชาติของจิตที่ออกเต็มตัว เป็นธรรมทั้งแท่งแล้วเป็นธรรมชาติสูงสุดส่วน เป็นอย่างนั้น ว่างเปล่าตลอดเวลา มองเห็นเป็นเพียงราง ๆ เป็นเงา ๆ ส่วนความว่างมันทะลุหมดเลย นี่ละผลแห่งการปฏิบัติ

อยากให้ชาวพุทธเราได้สนใจในอรรถในธรรม จะพอเป็นผู้เป็นคน การอยู่การกินใช้สอยต่าง ๆ จะไม่ฟุ้งเพื่อเห่อเหิมเกินเนื้อเกินตัว เมืองไทยเราเป็นเมืองฟุ้งเพื่อ เราเกิดในท่ามกลางเมืองไทยต้องตำหนิเมืองไทยของเรา ตำหนิเพื่อจะยกขึ้น ดัดแปลงแก้ไขที่ไม่ดีตรงไหนก็สอนกันให้รู้ เมืองไทยเรานี้เป็นเมืองฟุ้งเพื่อเห่อเหิมมาตั้งแต่กาลไหน ๆ เพราะได้รับความสงบรมเย็น สมบูรณ์พูนผลมาตั้งแต่ปู่ย่าตายายมา ที่นี้เวลาเหตุการณ์มันเข้ามาเผชิญต่อหน้าต่อตานี้มันแก้ไม่ทัน แก้ไม่ตก ไม่ทันเขา ปรับตัวไม่ทัน

จึงต้องให้ปรับตัวเสียตั้งแต่บัดนี้ เอาธรรมพระพุทธเจ้าปรับ อย่างอื่นไม่ทัน ถ้ากิเลสปรับแล้วเลวลง ๆ ถ้าธรรมปรับนี้ฟื้นขึ้น ๆ รู้จักประมาณ การอยู่การกินการใช้การสอยการไปการมาทุกอย่าง ประกอบความพากความเพียร ความเคลื่อนไหวไปมามีสติปัญญารอบ ๆ ไม่ค่อยเสียง่าย ๆ ไม่ค่อยผิดพลาด ถ้าสติปัญญาติดตาม ๆ ถ้าขาดสติกับปัญญาเมื่อไรแล้วบกพร่องไปเรื่อย ๆ เดินจงกรมจนขาหักก็ไม่ได้เรื่อง ถ้ามีสติปัญญานั่งยืนเดินนอนเว้นแต่หลับเท่านั้นเป็นความเพียรตลอดเวลา ขึ้นอยู่กับสตินะ ความเพียร

ใครอย่าสำคัญตรงไหนว่ายิ่งไปกว่าสติ สติเป็นเครื่องประกอบสำคัญสำหรับ ความเพียรตั้งแต่ต้นจนกระทั่งถึงนิพพาน ถ้าใครตั้งสติให้ตัวอย่างว่าตั้งได้ตั้งฐานได้

ตั้งแต่ความสงบร่มเย็น ถึงขั้นสมาธิวิปัสสนาทะลุถึงนิพพานได้ไม่อาจสงสัย เพราะสติ เป็นสำคัญมากทีเดียว กำจัดได้หมด กิเลสจะเกิดขึ้นมามากน้อยสติครอบที่เดียวอยู่ โผล่ขึ้นมาไม่ได้ ถ้าสติเผลอเมื่อไรขาดสะบั้น หัวเราขาดสะบั้นไปเลย กิเลสตีเอา เอาละ วันนี้พอเท่านั้น ให้พร

รับชมและรับฟังพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่
www.luangta.com หรือ www.luangta.or.th
และสถานีวิทยุเสียงธรรมเพื่อประชาชน *FM 103.25 MHz*
และเครือข่ายทั่วประเทศ